

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.64/2015/5. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2016. évi január hó 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság a kábítószerrel visszaélés büntettének kísérlete miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.255/2014/31. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott cselekményét a Btk.178.§ (1) bekezdésének IV. fordulatában meghatározott kábítószer birtoklása büntettének is minősíti;
- a kábítószer-kereskedelemként értékelt magatartás pontos minősítése a Btk.176.§ (1) bekezdésének *III. fordulatában* meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettének a Btk.10.§ (1) bekezdése szerinti kísérlete;
- a vádlott büntetését - mely halmazati büntetés - 6 (hat) év - helyesen - szabadságvesztésre és 6 (hat) év közügyektől eltiltásra enyhíti;
- a szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani;
- az elkobozni rendelt bűnjelek lefoglalásának megszüntetését mellőzi;
- a felmerült bűnügyi költségből a vádlott helyesen 668.896 (hatszázhatvannyolcezer-nyolcszázkilencvenhat) forintot köteles megfizetni az államnak, míg az állam terhén maradó bűnügyi költség összege helyesen 43.845 (negyvenháromezer-nyolcszáznegyvenöt) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy annak kihirdetésére helyesen a 2015. évi május hó 18. napján került sor.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott védője írásbeli beadványában és a nyilvános ülésen történő felszólalásában jogorvoslati nyilatkozatát módosított formában tartotta fenn, és elsődlegesen a cselekmény enyhébb, a Btk.178.§ (1) bekezdésében meghatározott, és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása büntettekénti minősítésére, másodlagosan enyhébb jogkövetkezmények alkalmazására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

A vádlottal szemben a Pécsi Járási Ügyészség a 2015. évi szeptember hó 10. napján kelt B.1541/2015/3. számú vádiratával gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétsége, a Szigetvári Járási Ügyészség a 2015. évi december hó 3. napján kelt B.117/2015/7-I. számú vádiratával pedig tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt emelt vádat (*erkölcsi bizonyítvány a másodfokú bíróság iratai között 4. sorszáma alatt*).

Az elsőfokú ítélet 3. oldalának 7. bekezdésében szereplői utazásra helyesen 2012. március 22-én került sor.

Avádlottnak a tettenérésekor vett vizeletmintája 4-MEC-et és pentedront tartalmazott (*szakértő1 toxikológus szakértő szakvéleménye a nyomozati iratok 253. oldalán*).

Az elsőfokú bíróság tényállásából a 4. oldal 4. és 5. bekezdéseit mellőzte, és azokat a jogi indokolás részének tekintette.

A tényállásból a 4. oldal utolsó két bekezdését ugyancsak mellőzte, helyükre a

következő megállapítások kerültek:

A vádlott a tőle lefoglalt kábítószerből az 1,5 gramm tiszta hatóanyag-tartalmat meghaladó, de 30 gramm tiszta hatóanyag tartalmat meg nem haladó - pontosabban azonban meg nem állapítható - részt saját fogyasztására szánta. Az ezt meghaladó, 138 gramm és 176,5 gramm közötti tiszta hatóanyag-tartalmú - közelebbről ezúttal sem meghatározható - mennyiséget pedig ismeretlen személyeknek kívánta értékesíteni.

A vádlottnak és **tanú1**nek 2015. december 8-án utónevű gyermeke született (születési anyakönyvi kivonat a másodfokú iratok között 5. sorszám alatt).

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott bírósági eljárásban előterjesztett védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a megismételt bizonyítási eljárást a tényállás megnyugtató tisztázásához szükséges mértékben, az eljárási törvény rendelkezéseinek és túlnyomórészt a hatályon kívül helyező végzés útmutatásainak szem előtt tartásával folytatta le. Az ellentétes tartalmú bizonyítékokkal érintett események vonatkozásában kellő részletességű és meggyőző érveléssel adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezés elvetésének okairól.

A vádlottnak az eljárás során előterjesztett védekezése két irányú volt. Részben arra irányult, hogy a szállított anyag büntetőjogi tilalmazottságával nem volt tisztában, részben pedig arra, hogy azt teljes egészében saját fogyasztására szánta. A rendelkezésre álló bizonyítékok és az azokból levonható következtetések azonban a vádlott védekezését cáfolták.

Az ügy sajátossága volt, hogy bűnügyi információ alapján 2012. március 22-én a vádlott személygépkocsiját a rendőrség feltartóztatta, majd abban a kárpit mögött elrejtve a jelentős mennyiség alsó határát több mint ötszörösen, a csekély mennyiség felső határát pedig csaknem százhuszszorosán meghaladó mennyiségű kábítószer foglaltak le.

A kábítószer elrejtésének ténye kétségtelenül arra utal, hogy a vádlott tisztában volt cselekményének büntetőjogi megítélésével. Ezzel ellentétes védekezése - túl azon az évszázados jogelven, hogy a jogszabály nem ismerete nem mentesít a büntetőjogi

felelősség alól - már csak ez okból sem fogadható el.

A 2012. évi március hó 22. napján a törvényes figyelmeztetések utáni gyanúsított kihallgatása alkalmával elmondta, hogy az általa vásárolt kábítószer eladásra szánta. Az ekkor előadottakat a 2013. évi március hó 6. napján meghatalmazott védője jelenlétében fenntartotta és kiegészítette azzal, hogy nem egy személynek szánta a teljes mennyiséget, hanem többeknek kívánta értékesíteni azt. Mindezeknek a bírósági eljárásban történő megváltoztatására elfogadható magyarázatot adni a másodfokú bíróság megítélése szerint sem tudott.

A meghatalmazott védő jelenlétében történő kihallgatására figyelemmel jogellenes befolyásolás gyakorlására a nyomozó hatóság részéről nyilvánvalóan nem kerülhetett sor. Ugyanakkor azt az előadását, hogy a „szavahihetősége érdekében” tartotta fenn korábbi beismerő vallomását ez alkalommal is, azaz azért ismerte el egy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetését, hogy a szavahihetősége ne szenvedjen csorbát, a másodfokú bíróság teljesen életszerűtlennek és elfogadhatatlannak találta.

Azt a vádlotti védekezést, hogy a tőle lefoglalt kábítószer teljes egészében saját fogyasztására szánta, - az említett vallomásokon túlmenően - annak mennyisége, az édesanyjának, a volt feleségének, élettársainak, illetőleg a könyvelőjének nyilatkozata és a vagyoni helyzetére vonatkozó bizonyítás egyértelműen cáfolta.

Amint arra az elsőfokú bíróság **szakértő1** igazságügyi toxikológus szakértő által előterjesztett szakértői vélemény alapján helytállóan utalt, a tőle lefoglalt mennyiség - az általa előadott fogyasztási szokásokat szem előtt tartva - több mint egy évtizedes szükségletét fedezte volna. Az igazolható, legális jövedelemmel az egybehangzó adatok szerint nem rendelkező vádlott nem volt olyan anyagi helyzetben, mely ezt az egyébként hasonló jellegű ügyekben sztereotípiaként ismétlődő védekezését megalapozottá tette volna.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az ezzel kapcsolatos tényeknek a tisztázása körében nem teljes egészében a hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatásnak megfelelően járt el. Nem határolta el ugyanis a bizonyítékok értékelésével, végső soron becsléssel a mennyiség és hatóanyag-tartalom szempontjából a saját fogyasztásra, illetve az értékesítésre szánt kábítószernek a mennyiségét.

A tényállás kiegészítésének körében szereplő vizeletminta adataira, valamint a vele szemben korábban kábítószerrel visszaélés vétsége miatt indított büntetőeljárásban alkalmazott elterelés tényére, illetőleg a saját vallomására is figyelemmel, nyilvánvaló, hogy a vádlott fogyasztott kábítószer.

Ezért a rendelkezésre álló adatokat értékelve a másodfokú bíróság úgy határozta meg a saját fogyasztásra szolgáló kábítószer mennyiségét, hogy azt a csekély mennyiség felső határát meghaladónak, de a jelentős mennyiség alsó határát el nem érőnek tekintette.

Az elsőfokú bíróság a tényállásban a jogi indokolás körébe tartozó megállapításokat is tett, így azt mellőzni volt szükséges, míg a nyilvánvaló elírási hiba miatt rögzített budapesti utazás időpontját a 2012. évi március hó 22. napjára helyesbítette a másodfokú bíróság.

E kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel vált a tényállás megalapozottá, így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére és helyesen foglalt állást a Btk.2.§-ában szabályozott időbeli hatály kérdésében is.

A cselekmények minősítése azonban csak részben felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az ítélezési gyakorlat már hosszú ideje következetes abban, hogy a kábítószerrel visszaélés megvalósulásakor természetes egységet csak az azonos törvényi tényállásba ütköző magatartások képeznek. Az 1/2007. Büntető jogegységi határozatban megfogalmazott elvek a jelenlegi jogi környezetben is alkalmazandók. Ezért a saját fogyasztás céljából tartott, a csekély mennyiséget meghaladó és a jelentős mennyiséget el nem érő kábítószer nem értékelhető a forgalomba hozatallal elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettével természetes egységben.

Következésképpen a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk.178.§ (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott kábítószer birtoklása büntettként is minősítette.

A kábítószer-kereskedelemként értékelt cselekmény minősítése annyiban volt pontatlan, hogy az nem utalt a Btk.176.§ (1) bekezdésének megfelelő, III. fordulatára, azaz a forgalomba hozatallal történő elkövetésre. Ennek pontos minősítése így a Btk.176.§ (1) bekezdésének III. fordulatában meghatározott, és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettének a Btk.10.§ (1) bekezdése szerinti kísérlete.

A kábítószer birtoklása büntettként is történő minősítésre figyelemmel vele szemben a Btk.81.§ (1) és (3) bekezdése alapján halmazati büntetést kellett kiszabni, melynek alapja öt évtől huszonöt évet el nem érő tartamig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés. Ennek a Btk.80.§ (2) bekezdése szerinti középértéke tizenöt év.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság nagyjából helyesen tárta fel, azokat azonban nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.

Nyomatékos súlyosító körülmény, hogy a vádlott visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő, aki az újabb bűncselekményeket felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el. A bűncselekmények elkövetése és jogerős elbírálása között eltelt, csaknem négy évet elérő időmúlás mint kétségtelen enyhítő körülmény súlyát növeli, hogy annak egy részét a vádlott előzetes fogvatartásban töltötte.

Enyhítő körülmény a súlyosabb bűncselekmény kísérleti szakban maradása, az tehát, hogy a kábítószer ténylegesen nem került forgalomba.

A vádlott ellen ai Rendőrkapitányságon 3819/2011.bü. szám alatt kábítószerrel visszaélés vétsége miatt büntetőeljárás indult, mely eljárásban hat hónapos kábítószer-használatot kezelő ellátásban vett részt. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elterelésen történő részvételt is enyhítő körülményként kellett a javára értékelni, miután az csak a most elbírált bűncselekmények elkövetése után fejeződött be.

További enyhítő körülmény, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. A vádlottnak két gyermeke van, a másik gyermeke vonatkozásában azonban ugyanez nem vehető figyelembe, hiszen amint arra a másodfokú bíróság a tényállás kiegészítésénél utalt, vele szemben tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt vádemelésre került sor ai Járási Ügyészség részéről, mely büntetőeljárás jelenleg is folyamatban van.

A tettenérésre és arra figyelemmel, hogy a vádlottnak a bírósági eljárásban fenntartott vallomása a bűnösségének elismerésére már nem terjedt ki, a nyomozás során tett beismerő vallomása enyhítő körülményként nem értékelhető.

Mindezen pontosítások ellenére a vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezmények eltúlzottan szigorúak.

Az időmúlás tényére és a súlyosabb bűncselekmény kísérleti szakban maradására is figyelemmel a Btk.79.§-ában megfogalmazott célok eléréséhez rövidebb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás is elégséges. Ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát - a büntetés halmazati jellegére történő utalás mellett - hat-hat évre enyhítette.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket sérelmező jogorvoslati kérelmek tehát megalapozottnak bizonyultak.

Az elsőfokú bíróság a Btk.35.§ (1) bekezdésében írtakkal szemben fegyházbüntetésre ítélte a vádlottat. Ezt helyesbítve a másodfokú bíróság szabadságvesztést szabott ki, és azt fegyházban rendelte végrehajtani.

Pontatlanul történt meg a végrehajtási fokozat alapjául szolgáló jogszabályhely megjelölése is az elsőfokú bíróság részéről, az helyesen a Btk.37.§ (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja.

Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ugyanazon bűnjelek vonatkozásában eltérő rendelkezéseket hozott. A Btk.72.§-ában írt elkobzás és a helyesen a lefoglalás megszüntetésének egyik lehetséges velejárója, a Be.155.§ (8) bekezdése szerinti megsemmisíteni rendelés ugyanis egymást kizáró rendelkezések. Miután az elkobzásra vonatkozó rendelkezés a helyes, ezért az elkobozni rendelt bűnjelek megsemmisítésére történő utalást mellőzni kellett.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor olyan bűnügyi költséget is a vádlott terhére rótt, amely **tanúl** nyomozás során történő szakértői vizsgálatával volt összefüggésbe hozható. Miután **tanú**l szemben vádemelésre nem került sor, ezért az így felmerült 43.845 forint bűnügyi költséget a Be.339.§ (1) bekezdése alapján az államnak kell viselni.

Ennyiben tehát a másodfokú bíróság a Be.372.§ (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta. A határozat kihirdetésének időpontjával kapcsolatban - amint arra a fellebbviteli főügyészség is utalt - ellentmondásos megállapításokat tartalmaz az ítélet. A kihirdetésre helyesen a bevezető részben írtaknak megfelelően a 2015. évi május hó 18. napján került sor, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása ezzel a helyesbítéssel történt.

Pécs, 2016. január 22.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró,
Dr.Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.255/2014/31. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.64/2015/5. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2016. évi január hó 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr.Krémer László
a tanács elnöke